

BEZPIECZEŃSTWO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 17
W JASTRZEBIU ZDROJU

PROCEDURY

Szkoła Podstawowa nr 17
im. Jana Brzechwy
ul. ks. E. Płonki 23, tel. 324717268
44-337 Jastrzębie-Zdrój
NIP 633-20-27-943 REG: 000728724

Za zgodność
z oryginałem

1

DYREKTOR

mgr Ewa Minakowska

Telefony alarmowe:

- 999 - pogotowie ratunkowe
- 998 - straż pożarna
- 997 - policja
- 992 - pogotowie gazowe
- 994 - pogotowie wodno-kanalizacyjne
- 991 - pogotowie energetyczne
- 112 - numery alarmowe z telefonu komórkowego

Telefony służb miejskich:

- 32 478 52 20 - Prezydent Miasta Jastrzębie-Zdrój
- 32 4785 391 - Referat Polityki Społecznej i Zdrowia UM
- 32 478 72 00 - Komenda Miejska Policji w Jastrzębiu-Zdroju
- 32 478 52 88 - Straż Miejska
- 32 434 96 00 - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Szkoła Podstawowa nr 17
im. Jana Brzechwy
ul. ks. E. Płonki 23, tel. 324717268
44-337 Jastrzębie-Zdrój
☎ 633-20-27-943 REG: 000728724

Za zgodność
z oryginałem

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Ewa Minakowska

Opracowanie zawiera:

1. Procedury bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu uczniów w szkole

- 1.1. Zadania dyrektora szkoły.
- 1.2. Bezpieczeństwo i higiena.
- 1.3. Zasady zachowania się uczniów przebywających na terenie obiektu szkolnego w czasie trwania zajęć i po ich zakończeniu. Ogólne zasady bezpieczeństwa podczas wyjść.
- 1.4. Zasady korzystania z pomieszczeń szkoły, urządzeń i sprzętu szkolnego.
- 1.5. Regulamin sal gimnastycznych i boiska szkolnego.

2.Strategie zarządzania kryzysem w szkole. Procedury ogólne.

- 2.1. Ogólny schemat zarządzania kryzysem w szkole.
- 2.2. Realizatorzy działań kryzysowych. Zadania poszczególnych instytucji.
- 2.3. Zakres obowiązków pracowników szkoły, na wypadek krytycznych zdarzeń szkolnych.
- 2.4. Schemat postępowania działań interwencyjnych.
- 2.5. Kontakt z mediami w sytuacji kryzysowej.

3.Procedury szczegółowe

- 3.1. Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją.
- 3.1.2.Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia ucznia o spożywanie alkoholu lub innych środków odurzających na terenie szkoły lub gdy na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.
- 3.1.3.Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel (inny pracownik szkoły) zauważy, że uczeń pali papierosy.
- 3.1.4.Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki.
- 3.1.5.Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia ucznia o spożywanie alkoholu lub innych środków odurzających na terenie szkoły lub gdy na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.
- 3.1.6.Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki.
- 3.1.7.Procedura postępowania nauczycieli na wypadek ujawnienia zachowań agresywnych.
- 3.1.8.Procedura postępowania nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.
- 3.2. Procedury usprawiedliwiania nieobecności uczniów, egzekwowania systematycznego uczęszczania na zajęcia szkolne, zasady odbierania dziecka ze szkoły, chorego, ze świetlicy, wcześniej przed zakończeniem zajęć.
- 3.3. Procedura postępowania w przypadku złamania zakazu używania telefonów komórkowych na terenie szkoły.
- 3.4. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia pozostającego pod opieką szkoły
- 3.5. Procedura postępowania zespołu powypadkowego

- 3.6. Procedura reagowania – próba samobójstwa ucznia.
- 3.7. Procedura reagowania – żałoba po śmierci ucznia (uwaga: z wyjątkiem śmierci samobójczej).
- 3.8. Procedura reagowania – epizod psychotyczny ucznia.
- 3.9. Procedura reagowania: incydent bombowy.

1. PROCEDURY BEZPIECZNYCH I HIGIENICZNYCH WARUNKÓW POBYTU UCZNIÓW W SZKOLE

Opracowane na podstawie:

1. Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59);
2. ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1189);
3. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania (Dz.U. z 2011 r. poz. 23);
4. rozporządzenia z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2003 r. poz. 69 ze zm.);
5. Statutu Szkoły Podstawowej nr 17 im. Jana Brzechwy w Jastrzębiu-Zdroju;
6. Programu profilaktyczno-wychowawczego Szkoły Podstawowej nr 17 im. Jana Brzechwy w Jastrzębiu-Zdroju.

1.1. Zadania dyrektora szkoły

1. Dyrektor

- Co najmniej raz w roku kontroluje obiekty szkolne, a protokół z kontroli przekazuje organowi prowadzącemu.
 - Niemożliwe jest rozpoczynanie zajęć w miejscach, w których istnieje zagrożenie dla bezpieczeństwa dzieci lub pracowników. Jeżeli taki stan zagrożenia powstanie w czasie zajęć – należy je niezwłocznie przerwać i wyprowadzić uczniów z zagrożonego miejsca.
- Cyklicznie kontroluje znajomość zasad postępowania w różnych sytuacjach zagrożenia przez wszystkich pracowników.
- Zapewnia bezpieczeństwo terenu wokół szkoły.
 - Szkoła powinna mieć zapewnione: ogrodzenie, odprowadzanie ścieków i deszczówki, zabezpieczenie otworów i zagłębień terenu oraz wyjść poza teren szkoły, odśnieżanie i posypywanie piaskiem).
- Zapewnia właściwe oświetlenie, wentylację i ogrzewanie pomieszczeń.
 - Łazienki w szkole winny być zaopatrzone w ciepłą i zimną bieżącą wodę oraz w środki higieny osobistej. Urządzenia sanitarno-higieniczne muszą być utrzymane w czystości i sprawne technicznie.
 - Należy zapewnić temperaturę co najmniej 18°C w pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia, a jeżeli nie jest to możliwe, dyrektor powinien zawiesić zajęcia na czas oznaczony. Dyrektor może za zgodą organu prowadzącego zawiesić zajęcia na czas określony, jeżeli: temperatura zewnętrzna mierzona o godzinie 21.00 w dwóch kolejnych dniach poprzedzających zawieszenie zajęć wynosi -15°C lub więcej, lub jeżeli wystąpiły na danym terenie zdarzenia, które mogą zagrozić zdrowiu wychowanków.
- Zapewnia bezpieczeństwo i higienę podczas korzystania przez uczniów i personel ze sprzętu.

4

- Pomieszczenia, w których odbywają się zajęcia, należy wietrzyć w czasie każdej przerwy, a w razie potrzeby także w czasie zajęć
- Zapewnia bezpieczeństwo przeciwpożarowe zgodnie z „Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego” a także wyznacza miejsce ewakuacji, organizuje przeszkolenia pracowników na wypadek zagrożenia pożarowego, zarządza ewakuację oraz wykonuje polecenia służb ratowniczych.
- Ma obowiązek utrzymywania szkoły w należyтым stanie higieniczno-sanitarnym w celu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym. W szczególności powinien:
 - prowadzić prawidłową gospodarkę odpadami i ściekami;
 - zwalczać gryzonie, insekty i szkodniki;
 - usuwać padłe zwierzęta i odchody z nieruchomości.

1.2. Bezpieczeństwo i higiena

1. Uczniowie mają prawo do:

- Ochrony swego zdrowia i bezpieczeństwa,
- Uzyskania pierwszej pomocy w razie wypadku lub nagłego zachorowania.

2. Uczniowie mają obowiązek:

- podczas przerw zachowywać się spokojnie, nie biegać, nie zagrażać swoim zachowaniem bezpieczeństwu innych, nie wychodzić poza teren szkoły,
- wchodzić do sal lekcyjnych pod opieką nauczyciela,
- po ostatniej lekcji w danym dniu zejść do szatni, spokojnie ubrać się i opuścić szkołę,
- respektować regulaminy pracowni przedmiotowych,
- o złym samopoczuciu zameldować wychowawcy, innemu nauczycielowi lub higienistce.

3. Uczniowie nie mogą:

- zapraszać do szkoły osób obcych,
- nosić biżuterii zagrażającej bezpieczeństwu,
- wnosić papierosów i innych używek, substancji łatwopalnych oraz leków (uwaga: leki mogą być używane tylko w przypadku pisemnej informacji rodziców o konieczności ich stosowania),
- pić alkoholu, używać środków odurzających i palić tytoniu,
- przynosić do szkoły przedmiotów zagrażających bezpieczeństwu własnemu i innych,
- niszczyć mienia szkoły stanowiącego własność społeczną.

1.3. Zasady zachowania się uczniów przebywających na terenie obiektu szkolnego w czasie trwania zajęć i po ich zakończeniu. Ogólne zasady bezpieczeństwa podczas wyjść.

1. Uczniowie mogą przebywać na terenie obiektu szkoły w czasie trwania zajęć szkolnych i po zajęciach pod opieką pracowników szkoły.
2. Uczniowie, którzy są członkami kół zainteresowań lub innych zajęć dodatkowych mogą przebywać na terenie szkoły w uzgodnieniu z nauczycielem prowadzącym dane zajęcia.
3. W uzasadnionych przypadkach uczniowie mogą przebywać w szkole tylko za zgodą dyrektora.
4. Uczniowie przebywający na terenie obiektu szkolnego zobowiązani są do przestrzegania tygodniowego planu zajęć w szczególności do punktualnego rozpoczęcia zajęć.
5. W czasie przerw między lekcjami w okresie jesienno – zimowym uczniowie przebywają na korytarzach szkolnych, natomiast w okresie wiosenno – letnim mogą opuścić budynek szkolny i przebywać na boisku szkolnym pod opieką pełniącego dyżur nauczyciela.

5.

6. Po przyjeździe do szkoły uczeń pozostawia w szatni wierzchnie okrycie i obuwie.
7. Od rozpoczęcia zajęć do ich zakończenia uczeń nie może opuszczać terenu szkoły.
8. Uczniowie nieuczęszczający na lekcje religii powinni przebywać w bibliotece, świetlicy lub pod opieką pedagoga szkolnego.
9. Jeżeli zajęcia edukacyjne wymagają opuszczenia terenu szkoły uczniowie wychodzą poza teren szkoły pod opieką prowadzącego zajęcia nauczyciela.
 - Nauczyciel wyznacza godzinę i miejsce spotkania przed wyjściem poza teren szkoły (wycieczki, rajdy, biwaki, kino, inne)
 - Nauczyciel ponosi całkowitą odpowiedzialność za uczniów pozostających pod jego nadzorem.
 - Nauczyciel organizuje wycieczkę zgodnie z regulaminem wycieczek.
10. Udział ucznia w wyjazdach, wycieczkach i imprezach szkolnych wymaga zgody rodziców. Zgoda ta nie jest konieczna, gdy zajęcia realizowane są w ramach podstawy programowej i odbywają się w ogrodzie szkolnym, w parku itp
11. Podstawowym zadaniem kierownika wycieczki jest zapoznanie uczestników z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnienie im warunków do przestrzegania tych zasad, a także wyznaczenie zadań opiekunom podczas realizacji programu wycieczki.
12. Kierownik zobowiązany jest również do zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki lub imprezy, nadzorowanie zaopatrzenia uczestników w sprawny sprzęt oraz w apteczkę pierwszej pomocy.
13. Opiekun wycieczki obowiązany jest sprawdzać stan liczbowy jej uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego.
14. Każdy uczestnik wycieczki krajowej może być ubezpieczony od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia, ale nie ma takiego obowiązku.
15. Wycieczki nie mogą być realizowane podczas burzy, śnieżycy i gołoledzi.
16. O tym, ilu pojedzie opiekunów na daną wycieczkę, decyduje dyrektor, mając na względzie faktyczne potrzeby uczniów.
17. Wszystkie imprezy organizowane na terenie szkoły po zakończeniu zajęć lekcyjnych mogą odbywać się jedynie za zgodą dyrektora szkoły.
18. Uczniowie zobowiązani są do poszanowania majątku szkolnego i dbania o czystość i estetykę pomieszczeń oraz terenów wokół szkoły, utrzymania czystości i higieny w sanitariatach.
19. Na schodach i korytarzach szkolnych obowiązuje całkowity zakaz biegania.
20. W przypadku zagrożenia pożarowego i ogłoszenia akcji ewakuacyjnej uczniowie zobowiązani są zachować spokój i podporządkować się poleceniom nauczyciela lub kierującego akcją ewakuacyjną.
21. Podczas lekcji obowiązuje zakaz korzystania z telefonów komórkowych, chyba że nauczyciel prowadzący wyrazi na to zgodę.
22. Telefony komórkowe uczniowie przynoszą do szkoły na własną odpowiedzialność.
23. Podczas lekcji obowiązuje zakaz konsumowania posiłków.

1.4. Zasady korzystania z pomieszczeń szkoły, urządzeń i sprzętu szkolnego

1. Uczeń może korzystać ze wszystkich pomieszczeń szkolnych, oprócz pomieszczeń służbowych i gospodarczych oraz ze sprzętu szkolnego i pomocy naukowych za wiedzą i zgodą a także pod nadzorem wychowawcy lub nauczyciela prowadzącego zajęcia.
2. Zasady przebywania w pomieszczeniach biblioteki, świetlicy i pracowni szkolnych oraz zasad korzystania ze sprzętu i wyposażenia tychże pomieszczeń podane są w odrębnych regulaminach.

3. Uczniowie zobowiązani są do szanowania i dbania o powierzone im mienie szkolne, pomoce naukowe i sprzęt służący wszystkim uczniom i pracownikom szkoły i używanie go zgodnie z przeznaczeniem i zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
4. W przypadku nieumyślnego uszkodzenia lub zniszczenia mienia szkolnego uczeń zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym fakcie nauczyciela. Jeżeli szkoda powstała w wyniku rażącego zaniedbania, kradzieży lub spowodowana została rozmyślnie przez ucznia rodzice lub prawni opiekunowie zobowiązani są do niezwłocznego jej pokrycia.
5. Zachowanie w szatni:
 - a. Uczniowie przebierają się w dwóch pomieszczeniach (dla klas I-IV i V-VIII)
 - b. uczeń może przebywać tylko w szatni przeznaczonej dla jego klasy,
 - c. każda klasa ma przydzielony wieszak,
 - d. każdy uczeń zobowiązany jest dbać o utrzymanie porządku w szatni,
 - e. uczniowie nie mogą przebywać w szatni w czasie przerw międzylekcyjnych,
 - f. uczniowie mają obowiązek szanować własne i cudze rzeczy pozostawione w szatni.
6. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za cenne przedmioty pozostawione w szatni.

1.5. Regulamin sal gimnastycznych i boiska szkolnego

1. Podczas ćwiczeń na salach gimnastycznych obowiązuje zmiana obuwia i strój sportowy.
2. Szatnie służą wyłącznie do przebierania się.
3. Zabrania się przesiadywania uczniów w szatniach.
4. Uczniowie niećwiczący przebywają pod opieką nauczyciela prowadzącego lekcje wychowania fizycznego (w szczególnych przypadkach uczniowie mogą przebywać na świetlicy, za zgodą nauczyciela wychowania fizycznego).
5. Po dzwonku na lekcję uczniowie wychodzą na boisko szkolne lub wchodzą do sal gimnastycznych tylko pod opieką nauczyciela.
6. Uczniowie nie mogą wchodzić w czasie przerwy na salę gimnastyczną.
7. Zabrania się uczniom wchodzenia do magazynu sportowego bez zezwolenia nauczyciela.
8. Każdy wypadek mający miejsce na sali gimnastycznej i na boisku podczas przerwy i w czasie lekcji uczeń ma obowiązek zgłosić nauczycielowi.
9. Uczniowie pozostawiają telefony komórkowe i inne cenne dla nich przedmioty pod opieką nauczyciela, zgodnie z ustalonymi zasadami.
10. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za pozostawione w szatni kosztowne przedmioty.

2. STRATEGIE ZARZĄDZANIA KRYZYSEM W SZKOLE. PROCEDURY OGÓLNE.

2.1 Ogólny schemat zarządzania kryzysem w szkole

Ogólny schemat reagowania na różne zdarzenia kryzysowe:

- okres przed kryzysem – działania uprzedzające;
- okres kryzysu i bezpośrednio po kryzysie – działania interwencyjne;
- później – działania naprawcze.

Działania uprzedzające:

- zebranie informacji o skali zjawisk mających wpływ na powstanie kryzysu (identyfikacja potencjalnych ofiar, czynników spustowych, in.);
- poznanie dostępnej infrastruktury pomocy;
- poznanie skutecznych i dostępnych form pomocy
- wyznaczenie członków **Szkolnego Zespołu Kryzysowego (SZK)**;
- ustalenie lokalizacji zbierania się SZK;
- rozpoznanie potrzeb szkoleniowych kadry;
- przeszkolenie i ćwiczenia w zakresie stosowania procedur, działań wynikających z planów kryzysowych;
- wizualizowanie procedur, planów, inne formy promocji – druk plakatów, ulotek, skryptów;
- przygotowanie zarządzających szkołą oraz SZK do działań w kryzysie.

Działania interwencyjne:

- ochrona, kierowanie, tęczenie;
- działania formalne – powiadamianie organów nadrzędnych;
- zebranie Szkolnego Zespołu Kryzysowego;
- gromadzenie informacji o zdarzeniu, wstępna diagnoza;
- koordynowanie napływających informacji;
- inwentaryzacja problemów;
- szacowanie priorytetów, nadawanie rangi: umiarkowanie ważne / bardzo ważne / ekstremalnie ważne;
- ocena potrzeb;
- informowanie;
- koordynowanie i właściwe wykorzystanie zasobów ludzkich, oferowanej pomocy;
- doraźna pomoc psychologiczna.

Działania naprawcze:

- koordynacja współpracy z innymi zaangażowanymi w działania instytucjami;
- ocena potrzeb – ustalenie w jaki sposób zdarzenie wpłynęło na stan psychiczny ludzi (uczniowie, personel, rodzice) i funkcjonowanie szkoły;
- opracowanie programu poradnictwa kryzysowego adresowanego do poszczególnych grup, w tym uczniów i rodziców;
- koordynacja pracy osób zaangażowanych w pomaganie poszkodowanym:
 - rozdzielanie zadań,
 - monitorowanie stresu,
 - budowanie powiązań,
 - gromadzenie i udostępnianie materiałów,
 - stałe gromadzenie informacji zwrotnych o efektywności działań;
- kierowanie do specjalistów.

2.2. Realizatorzy działań kryzysowych. Zadania poszczególnych instytucji.

Realizacja wszelkich działań kryzysowych dotyczy bezpośrednio zaangażowanych w kryzys placówek, jak i instytucji nadzorujących, interweniujących i wspierających. Dyrektor, po zebraniu informacji o skali kryzysu, podejmuje decyzję o uzyskaniu pomocy z zewnętrznych zasobów.

1. Szkoła (obszar działań wewnętrznych):

- powołanie Szkołnego Zespołu Kryzysowego;
- omówienie poszczególnych procedur w ramach innych zespołów szkolnych, np.: wychowawczego;
- podejmowanie działań interwencyjnych przez wychowawców, nauczycieli, pedagoga, psychologa – niezwłoczne reagowanie na krytyczne zdarzenia wychowawcze;
- zwracanie się po pomoc i interwencję do instytucji wymiaru sprawiedliwości, wojska, OC, policji, straży miejskiej, straży pożarnej, pogotowia ratunkowego (wg kompetencji służb);
- podejmowanie współpracy z placówkami wsparcia ogólnego i specjalistycznego;
- organizowanie szkolnych form pomocy i wsparcia (np.: udzielanie konsultacji pedagogicznych, zajęć socjoterapeutycznych, in.);

2. Placówki wsparcia ogólnego (Wydział Polityki Społecznej UM, Kuratorium Oświaty, PPP, in.):

- wsparcie w działaniach kryzysowych wg kompetencji;
- nadzór merytoryczny;
- badanie, monitorowanie skuteczności;
- edukacja;
- koordynowanie wsparcia specjalistycznego.

2.3. Zakres obowiązków pracowników szkoły, na wypadek krytycznych zdarzeń szkolnych

Pielęgniarka/higienistka (jeśli jest dostępna):

- udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej;
- zgłaszanie potrzeb pomocy medycznej (wg oceny zagrożenia życia, zdrowia);
- angażowanie osób towarzyszących uczniom odwożonym do szpitali;
- udzielanie uczniom informacji o ew. konsekwencjach dla zdrowia, jakie niesie ze sobą incydent;
- przekazanie lekarzom kluczowych informacji o sytuacji poszkodowanych.

Wychowawca, inni nauczyciele:

- powiadomienie uczniów w klasie i podjęcie tematu w dyskusji (jeśli jest to właściwe);
- niezwłoczne zidentyfikowanie uczniów potrzebujących porady, pomocy i zawiadomienie o tym psychologa, pedagoga lub specjalistę wspierającego szkołę;
- eskortowanie uczniów szczególnie pobudzonych, roztrzęsionych do miejsca udzielania pomocy;
- monitorowanie stanu uczniów w okresie późniejszym;

- towarzyszenie uczniom rannym, chorym;
- angażowanie zespołu klasowego w konstruktywne lub pożądane formy aktywności;
- zmniejszanie dolegliwości skutków (w okresie po zdarzeniu).

Pedagog:

- koordynowanie działań związanych z pomocą psychologiczną, w tym zgłaszanie zapotrzebowania wsparcia w tym zakresie;
- stałe udzielanie informacji – informacja jest podstawową formą pomocy w sytuacji krytycznej;
- pozostawanie w stałym kontakcie z wychowawcami;
- kontaktowanie się z sąsiednimi szkołami w sprawie ew. wsparcia w opiece nad uczniami;
- prowadzenie ewidencji uczniów, którym należy udzielać pomocy;
- informowanie rodziców (opiekunów prawnych) o konieczności udzielania pomocy i zachęcanie do kontynuowania stosownych form pomocy poza szkołą;
- pomoc rodzicom w zrozumieniu podstawowych, typowych reakcji ich dzieci na zdarzenie kryzysowe;
- pomoc pracownikom szkoły w radzeniu sobie z własnymi reakcjami na zdarzenie kryzysowe.

Sekretariat szkoły:

- zawiadamianie członków Szkolnego Zespołu Kryzysowego o miejscach, terminach spotkań;
- kierowanie służb interweniujących do miejsca incydentu, udzielanie informacji o topografii budynku, specyficznych cechach sytuacji;
- kierowanie wszelkich telefonów, zapytań od mediów do dyrektora szkoły (instytucji wyznaczonej do kontaktów z mediami).

2.4. Schemat postępowania działań interwencyjnych

Dyrektor:

- ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia;
- pozyskuje kluczowe informacje (co się stało, kto był zaangażowany, kto był świadkiem, jak zdarzenie się zaczęło).
- w uzasadnionych sytuacjach – powiadamia policję (997, 112), straż pożarną (998,112), pogotowie ratunkowe (999, 112),
- rozpoczyna realizację szkolnych procedur: ewakuacji;
- powołuje Szkolny Zespół Kryzysowy;
- w uzasadnionych sytuacjach – wzywa placówkę wsparcia, np.: PPP, Centrum Zarządzania Kryzysowego;
- zawiadamia przez ogłoszenie lub w inny dostępny sposób personel szkoły;
- chroni (odizolowuje) wszystkich, którzy byli narażeni na niebezpieczeństwo;
- podejmuje działania zapobiegające dezinformacji, chaosowi;
- upewnia się, że wszyscy pozostali uczniowie (personel) są bezpieczni;
- zarządza kontrolę wejść/wyjść w szkole;

- utrzymuje kontakt z personelem szkoły, aby monitorować sytuację;
- kieruje uczestnikami zdarzeń;
- na bieżąco zawiadamia jednostkę policji / straży pożarnej o przebiegu zdarzeń, monitoruje o zmianach;
- zbiera świadków, poszkodowanych w zdarzeniu, jeśli to możliwe;
- zbiera kluczowe informacje niezbędne do dalszych działań;
- organizuje udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej rannym (zapewniając bezpieczeństwo uczestnikom);
- kontroluje obecność uczniów i personelu;
- wyznacza osobę do zawiadamiania rodziców/opiekunów prawnych uczniów;
- zleca zabezpieczenie miejsca zdarzeń, śladów;
- współpracuje z policją lub odpowiednimi służbami w rozwiązywaniu problemu;
- kieruje współpracą personelu ze służbami;
- zawiadamia służby interweniujące, personel, rodziców/opiekunów o ustabilizowaniu sytuacji;
- inicjuje działania naprawcze.

2.5. Kontakt z mediami w sytuacji kryzysowej

1. Dyrektor szkoły może nawiązać współpracę z przedstawicielami mediów zanim nastąpi kryzys;
2. Współpracuje z Wydziałem Społecznym i Szkolnym Zespołem Kryzysowym w przygotowywaniu oficjalnych komunikatów dla mediów;
3. Dyrektor szkoły wyznacza osobę spośród personelu szkoły lub zespołu kryzysowego, odpowiedzialną za kontakt z dziennikarzami;
4. Wyłącznie osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły przekazuje informacje do mediów;
5. Dyrektor szkoły wyznacza miejsce, z którego będą udzielane informacje podczas kryzysu;
6. Należy zwrócić uwagę, aby dziennikarze otrzymywali informacje od wyznaczonego personelu.

3. PROCEDURY SZCZEGÓŁOWE

3.1. Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją

Podstawy prawne stosowanych procedur:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz.228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002r. Nr 11 poz.109 z późn. zm. /oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą/.
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz.230 z p. zm./
- 3) Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198/.
- 4) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./
- 5) Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
- 6) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. póź. 59).

- 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz. U. Nr 26, poz.226/.

3.1.2. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia ucznia o spożywanie alkoholu lub innych środków odurzających na terenie szkoły lub gdy na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających

1. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń który, nie ukończył 18 lat, używa lub jest pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających, nauczyciel informuje o tym wychowawcę klasy i dyrektora szkoły.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie –przekazuje pod opiekę higienistce lub innemu pracownikowi szkoły. W szczególnych wypadkach po konsultacji z higienistką wzywa lekarza w celu udzielenia pomocy medycznej.
3. Wychowawca informuje o zaistniałym fakcie pedagoga szkolnego oraz wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w obecności pedagoga szkolnego i/lub dyrektora szkoły. Zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej należy zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki. Z przeprowadzonej interwencji wychowawca/ pedagog sporządza notatkę, którą podpisują uczestnicy rozmowy.
4. Gdy rodzice ucznia odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji.
5. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości,¹ policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
6. Jeżeli nadal obserwuje się postępujący proces demoralizacji dziecka, a rodzice nie współpracują ze szkołą dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
7. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych :rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp., a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
8. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43¹ ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

3.1.2. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel (inny pracownik szkoły) zauważy, że uczeń pali papierosy.

¹ Stężenie we krwi powyżej 0,5 ‰ alkoholu lub w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³

1. Nauczyciel interweniujący powinien poinformować o tym fakcie wychowawcę klasy lub pedagoga.
2. Wychowawca (w porozumieniu z pedagogiem) wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im informację o fakcie palenia papierosów przez dziecko. Rozmowa odbywa się w obecności pedagoga lub dyrektora szkoły. Rodzic zobowiązuje się do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
3. Pedagog przeprowadza rozmowę profilaktyczno-ostrzegawczą z uczniem. Uczeń zobowiązuje się w formie pisemnej do niepalenia papierosów.
4. W przypadku notorycznego łamania zakazu palenia papierosów traktowanego jako demoralizacja decyzją dyrektora szkoły sprawa zostaje przekazana odpowiednim organom (sąd rodzinny).

3.1.3 Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

3.1.4. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki.

1. Nauczyciel interweniujący w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją.
2. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
3. O swoich spostrzeżeniach nauczyciel interweniujący powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
4. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości plecaka, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
5. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel interweniujący dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA:

Zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;

- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających
- a także wyrabianie, posiadanie, zbywanie, nabywanie lub przechowywanie przyrządów służących do nielegalnego wytwarzania lub przetwarzania środków odurzających lub substancji psychotropowych.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.

3.1.5. Procedura postępowania nauczycieli na wypadek ujawnienia zachowań agresywnych.

1. Nauczyciel, który zauważy zachowanie agresywne ucznia lub zostanie o nim poinformowany, zgłasza ten fakt wychowawcy klasy.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem mającą na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia.
3. W przypadkach, gdy agresja jest skierowana na przedmioty, które w jej wyniku uległy zniszczeniu, wychowawca wraz z uczniem ustala, w jaki sposób uczeń może naprawić efekty swojego działania. O zdarzeniu i formie zadośćuczynienia informuje dyrektora szkoły i rodziców.
4. W przypadku, gdy agresja skierowana jest przeciwko drugiemu człowiekowi, wychowawca przeprowadza rozmowę ze sprawcą i poszkodowanym w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, ustala wraz ze sprawcą formę zadośćuczynienia. Rozmowę wyjaśniającą należy przeprowadzić nie łącząc ze sobą stron sporu.
5. W przypadkach objętych przepisami kodeksu postępowania karnego stosuje się przepisy zawarte w tym kodeksie (przestępstwo ścigane z urzędu lub na wniosek poszkodowanego)

3.1.6. Procedura postępowanie wobec ucznia sprawcy czynu karnego lub przestępstwa:

1. Nauczyciel interweniujący niezwłocznie powiadamia pedagoga i dyrektora szkoły;
2. Wspólnie z pedagogiem ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia;
3. Przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) wychowawcy lub pedagogowi pod opiekę;
4. Wychowawca powiadamia rodziców ucznia – sprawcy;
5. Niezwłocznie w porozumieniu z dyrektorem powiadamia policję, w przypadku gdy sprawa jest z kategorii przestępstw z kodeksu karnego ściganych z urzędu lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana;
6. Nauczyciel interweniujący, wychowawca lub pedagog zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa, lub przedmioty pochodzących z przestępstwa i przekazuje je policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

Institucje państwowe, po otrzymaniu informacji o popełnieniu przez nieletniego czynu karnego ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub policję oraz przedsięwziąć czynności nie cierpiące zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia przestępstwa.(art.452 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich)

Kategorie przestępstw z kodeksu karnego ścigane z urzędu:

- udział w bójce lub pobiciu;
- doprowadzenie małoletniego poniżej 15 lat do obcowania płciowego lub poddania się innej czynności seksualnej;
- znęcanie się;
- wywieranie wpływu na świadka w celu skłonienia do cofnięcia skarg lub wpłynięcia na złożone zeznania;
- podrabianie dokumentów;
- kradzież;
- kradzież z włamaniem;
- rozbój;
- przywłaszczenie;
- oszustwo.

3.1.7. Procedura postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

1. Nauczyciel interweniujący pozostawia poszkodowanego ucznia pod opieką higienistki, która udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej, bądź zapewnia mu pomoc poprzez wezwanie lekarza w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń;
2. Nauczyciel interweniujący niezwłocznie powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły;
3. Wychowawca powiadamia rodziców ucznia;
4. Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem niezwłocznie wzywa policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

3.2. Procedury usprawiedliwiania nieobecności uczniów, egzekwowania systematycznego uczęszczania na zajęcia szkolne, zasady odbierania dziecka ze szkoły, chorego, ze świetlicy, wcześniej przed zakończeniem zajęć.

1. Nauczyciele prowadzący zajęcia lekcyjne odnotowują wszystkim nieobecnym na zajęciach uczniom nieobecność w dzienniku.
2. Na pierwszym organizacyjnym zebraniu z rodzicami należy przedstawić procedury związane z nieobecnościami w szkole.
3. Uczniom uczestniczącym w zawodach sportowych, bądź konkursach przedmiotowych odbywających się w czasie zajęć lekcyjnych nie zaznacza się nieobecności, lecz wpisuje się odpowiednio informację „zawody”, „konkurs” (wpisu dokonuje z wyprzedzeniem wychowawca klasy na podstawie informacji od nauczyciela odpowiadającego za organizację zawodów sportowych lub konkursów przedmiotowych).
4. Uczeń zwalniany z lekcji w trakcie ich trwania musi przedstawić pisemną prośbę od rodziców. Ucznia zwalnia wychowawca, a w przypadku jego nieobecności nauczyciel przedmiotu. Ucznia w

trakcie lekcji może także zwolnić osobiście rodzic. Nauczyciel odnotowuje wówczas zwolnienie wraz z godziną w dzienniku lekcyjnym u dołu strony. Nauczyciel odnotowuje zwalnianemu uczniowi nieobecność usprawiedliwioną.

5. W przypadku uskarżania się dziecka na złe samopoczucie nauczyciel kontaktuje ucznia z higienistką (w razie jej nieobecności – z wychowawcą klasy). Wychowawca lub pracownik sekretariatu powiadamia telefonicznie rodzica, który osobiście odbiera dziecko ze szkoły. W przypadku gdy rodzice nie mogą odebrać dziecka, a stan zdrowia zagraża życiu wzywane jest pogotowie. W takim przypadku o zaistniałej sytuacji informuje się dyrektora szkoły.
6. Wychowawca w terminie do 14 dni od zakończenia nieobecności ucznia w szkole usprawiedliwia ją na podstawie informacji wystosowanej przez rodzica, zawierającej przyczynę nieobecności i potwierdzonej podpisem lub zwolnienia lekarskiego. Po upływie podanego terminu godziny pozostają nieusprawiedliwione.
7. Rodzic jest zobowiązany ściśle współpracować z wychowawcą w celu kontroli frekwencji ucznia a w przypadku przedłużającej się nieobecności poinformować wychowawcę.
8. Wychowawca w przypadku braku informacji o przyczynach przedłużającej się nieobecności jest zobowiązany do kontaktu z rodzicami.
9. Wychowawca na bieżąco podlicza frekwencję i uzupełnia miesięczne zestawienie nieobecności uczniów w dzienniku.
10. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły a uczeń nadal nie realizuje obowiązku szkolnego zostaje uruchomiona procedura egzekwowania realizacji obowiązku szkolnego zgodnie z zapisami ustawy o systemie oświaty.
11. Opiekę nad dziećmi klas I - III w drodze do szkoły i z powrotem powinni sprawować rodzice (opiekunowie prawni) lub upoważnione przez nich – na piśmie – osoby, zapewniające dziecku pełne bezpieczeństwo. Osoba, która może przejąć pełną odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka musi mieć ukończone 18 lat, w innych przypadkach odpowiedzialność prawną ponoszą rodzice.
12. Na początku roku szkolnego wychowawcy klas I – III zobowiązani są zebrać od rodziców pisemną deklarację, określającą sposób powrotu dziecka do domu po zajęciach szkolnych, czy zajęciach świetlicowych.
13. Osoba odbierająca dziecko ze szkoły nie może być pod wpływem alkoholu ani środków odurzających.
14. W przypadku stwierdzenia, że rodzic (opiekun) zgłosił się po dziecko w stanie wskazującym na nietrzeźwość, należy;
 - niezwłocznie powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga lub dyrektora szkoły,
 - nakazać osobie nietrzeźwej opuścić teren szkoły,
 - wezwać do szkoły drugiego rodzica lub innego opiekuna dziecka,

15. Jeżeli wezwanie innego opiekuna jest niemożliwe, a nietrzeźwy rodzic odmawia opuszczenia szkoły i żąda wydania dziecka, twierdząc, że nie jest pod wpływem alkoholu, należy wezwać policję.
16. Nauczyciel sporządza notatkę na temat zaistniałego zdarzenia i podjętych działań.
17. W przypadku nieodebrania dziecka przez rodziców ze szkoły należy:
 - niezwłocznie skontaktować się telefonicznie z rodzicami (prawnymi opiekunami),
 - zapewnić uczniowi opiekę do czasu przybycia rodziców lub innego rozwiązania problemu,
 - po wyczerpaniu wszystkich dostępnych możliwości kontaktu z rodzicami zawiadomić policję.
18. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły nie może odprowadzać ucznia do domu.

3.3. Procedura postępowania w przypadku złamania zakazu używania telefonów komórkowych na terenie szkoły

1. W czasie lekcji obowiązuje zakaz korzystania z telefonów komórkowych. Złamanie zakazu używania telefonów komórkowych obejmuje: inicjowanie i odbieranie połączeń, wysyłanie i odbieranie wiadomości sms, mms i innych, nagrywanie i odtwarzanie, fotografowanie.
2. W przypadku stwierdzenia, iż uczeń złamał zakaz korzystania z telefonu komórkowego podczas zajęć lekcyjnych nauczyciel żąda od ucznia łamiącego zakaz wyłączenia i odłożenia telefonu.
3. Nauczyciel dokonuje w zeszytach uwag notatki informującej o zdarzeniu.
4. W przypadku odmowy wyłączenia i odłożenia telefonu przez ucznia, nauczyciel dokonuje w zeszytach uwag notatki informującej o zdarzeniu oraz informuje o zdarzeniu dyrektora szkoły.
5. Nagminne łamanie zakazu używania telefonów komórkowych na lekcji ma wpływ na ocenę zachowania.

3.4. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia pozostającego pod opieką szkoły.

1. Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku, powinien niezwłocznie zapewnić poszkodowanemu uczniowi opiekę oraz udzielić mu pierwszej pomocy.
2. Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą, nie mogąc opuścić uczniów – telefonicznie powiadamia o fakcie pedagoga lub sekretariat lub wicedyrektora szkoły.
3. O wypadku, do którego doszło na terenie szkoły, należy powiadomić higienistkę i dyrektora szkoły.
4. O każdym wypadku należy powiadomić rodziców poszkodowanego ucznia. Fakt ten należy odnotować w dzienniku lekcyjnym, podając datę i godzinę powiadomienia oraz formę kontaktu. Powiadomić o wypadku rodziców może pielęgniarka szkolna, nauczyciel, pod opieką którego zdarzył się wypadek, wychowawca lub dyrektor szkoły.
5. Przy lekkich urazach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, należy ustalić z rodzicem ucznia konieczność wezwania pogotowia, potrzebę wcześniejszego przyjazdu rodzica, godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia. Informację o tych ustaleniach powiadamiający zamieszcza w dzienniku zajęć. Jeżeli rodzic nie może odebrać dziecka ze szkoły osobiście, to do

zakończenia zajęć przebywa ono w szkole pod opieką pielęgniarki lub wyznaczonego przez dyrektora szkoły nauczyciela.

6. W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy, ryzyko utraty przytomności, trudności w oddychaniu) należy wezwać pogotowie ratunkowe (może to zrobić pielęgniarka szkolna, nauczyciel, dyrektor szkoły)

7. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie policję, prokuraturę, organ prowadzący oraz nadzorujący szkołę.

8. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.

9. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin przez zespół powypadkowy.

10. Zawiadomień dokonuje dyrektor szkoły, a w przypadku nieobecności dyrektora zawiadomień dokonuje wicedyrektor lub nauczyciel upoważniony przez dyrektora szkoły (posiadający stosowne pełnomocnictwo) lub inny upoważniony przez dyrektora pracownik

11. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, wycieczki, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie. Ma on również obowiązek powiadomienia o wypadku dyrektora szkoły oraz inspektora BHP, rodziców ucznia oraz udzielenia pierwszej pomocy (jeżeli jest taka potrzeba, ma obowiązek wezwania Pogotowia Ratunkowego).

12. Dyrektor szkoły powołuje zespół powypadkowy, który przygotowuje protokół powypadkowy.

13. Dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków uczniów oraz omawia z pracownikami szkoły okoliczności i przyczyny wypadków oraz ustala środki niezbędne, aby zapobiec podobnym zdarzeniom.

14. Ogólne zasady postępowania przy udzielaniu pierwszej pomocy uczniom poszkodowanym w wypadkach:

- Należy pamiętać, że udzielenie pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach jest prawnym obowiązkiem każdego (art. 162 Kodeksu Karnego).
- Nie należy lekceważyć wypadków lekkich, niewymagających interwencji lekarza (powierzchnowe zranienia, otarcia naskórka, stłuczenia, itp.).
- Każde, nawet drobne skaleczenie należy prawidłowo opatrzyć.
- Należy zachować spokój, nie wpadać w panikę, rozpoznać stan poszkodowanego.
- Należy wezwać pielęgniarkę szkolną, a przypadku jej nieobecności w miarę swoich możliwości udzielić podstawowej pierwszej pomocy.
- Jeżeli stan osoby poszkodowanej tego wymaga, należy wezwać pogotowie ratunkowe.
- Należy powiadomić rodziców poszkodowanego ucznia.
- Poszkodowanemu zapewnić spokój, odsunąć z otoczenia zbędne osoby.
- Zapewnić poszkodowanemu komfort termiczny (ciepłe okrycie) oraz psychiczny.
- Poszkodowanemu nie wolno podawać leków, tabletek przeciwbólowych.
- W przypadku podejrzeń uszkodzenia kręgosłupa, nie wolno go przenosić (za wyjątkiem sytuacji, gdy miejsce zdarzenia zagraża jego bezpieczeństwu).
- W przypadkach porażenia prądem, braku oddechu, braku krążenia, krwotoku, zatrucia i innych poważnych urazów – bezwzględnie wezwać pogotowie ratunkowe.
- Nie wolno pozostawiać poszkodowanego bez opieki.

- personel szkoły chroni ucznia oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami traumatyzującymi (np. kontaktem z mediami, świadkami, itp.)

Działania naprawcze

- zespół powołany przez dyrektora dokonuje diagnozy ryzyka ponowienia zamachu uwzględniając, że odratowana osoba ma nadal poważne kłopoty z radzeniem sobie z problemami życiowymi;
- zespół konsultuje dalszą strategię ze specjalistami, PPP lub placówką opieki zdrowotnej;
- zespół podejmuje próbę zmobilizowania rodziny, aby udzieliła wsparcia bliskiemu, zapewniła mu bezpieczeństwo oraz skontaktowała się ze specjalistą.

3.7. Procedura reagowania – żałoba po śmierci ucznia (za wyjątkiem śmierci samobójczej)

Działania uprzedzające

- omówienie procedury postępowania na forum Szkolnego Zespołu Kryzysowego;
- omówienie tematyki stresu, traumy, żałoby, reakcji typowych dla stresu pourazowego na forum Rady Pedagogicznej.

Działania interwencyjne:

- Dyrektor informuje o sytuacji nauczycieli, wychowawców;
- Pedagog przypomina (podaje) zasady kierowania dyskusją z elementami odreagowania z uczniami, na potrzeby godzin wychowawczych, innych lekcji (daje materiały instruktażowe);
- Wychowawca informuje uczniów na forum klasy; (opowiada o okolicznościach śmierci, uwzględniając życzenia rodziny zmarłego);
- Jeśli istnieje taka potrzeba należy stworzyć warunki uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych, uroczystościach o charakterze „wspominkowym” itp.;

Działania naprawcze:

- Wychowawca ocenia potrzeby – monitoruje stan psychiczny uczniów ze szczególnym uwzględnieniem reakcji stresu pourazowego, zwraca uwagę na uczniów, u których stwierdza szczególnie ostry lub chroniczny przebieg reakcji;
- Wychowawca pozostaje w stałym kontakcie z pedagogiem szkolnym lub specjalistą z poradni psychologiczno-pedagogicznej;
- Wychowawca, po konsultacji z pedagogiem organizuje spotkanie, którego celem jest wymiana doświadczeń związanych ze zdarzeniem, mobilizacja indywidualnych sposobów radzenia sobie ze skutkami zdarzenia, udzielanie informacji o dalszych planach, działaniach, konsekwencjach, a także monitorowanie stanu emocjonalnego poszkodowanych.
- Wychowawca wraz z pedagogiem ułatwia kontakt ze specjalistami z placówek wsparcia zewnętrznego.

3.8. Procedura reagowania – epizod psychotyczny ucznia

3.5. Procedura postępowania zespołu powypadkowego

1. Zabezpieczenie miejsca wypadku na czas podjęcia czynności powypadkowych
2. Pouczenie poszkodowanego lub rodziców o przysługujących im prawach w toku postępowania powypadkowego.
3. Podpisanie protokołu powypadkowego przez członków zespołu oraz dyrektora.
4. Protokół doręcza się organowi prowadzącemu i kuratorowi oświaty, gdy organy te złożą wnioszek. Jeden egzemplarz protokołu powypadkowego pozostaje w szkole.
5. Zapoznanie rodziców ucznia z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego.
6. Egzemplarz protokołu powypadkowego doręcza się rodzicom, którzy do jego ustaleń mogą ustnie lub na piśmie złożyć zastrzeżenia w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia przewodniczącemu zespołu
7. Uzupełnienie rejestru wypadków przez dyrektora.

3.6. Procedura reagowania – próba samobójstwa ucznia

Działania uprzedzające

Monitorowanie przez wychowawców, nauczycieli i pedagoga stanu psychicznego uczniów, reagowanie na symptomy ostrego, chronicznego stresu, objawy depresji.

Działania interwencyjne:

- osoba interweniująca ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia;
- nie pozostawia ucznia samego;
- usuwa wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru;
- przeprowadza ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce (pod opiekę pielęgniarki szkolnej, pedagoga/psychologa)
- dokonuje ona szybkiej oceny dalszych zagrożeń, np. wg klucza:
 - **RYZIKO UMIARKOWANE** - np. uczeń mówi o samobójstwie, nie mówi jak to zrobi, nie było wcześniejszych prób;
 - **DUŻE RYZIKO**- np. wystąpiły czynniki przedwypadkowe, uczeń mówi jak to zrobi, były wcześniejsze próby;
 - **EKSTREMALNE RYZIKO**- np. wystąpiły wskaźniki przedwypadkowe, uczeń dokonał samookaleczenia, podjął inne działania zagrażające zdrowiu/życiu.
- zbiera wstępne informacje o okolicznościach zdarzenia;
- zawiadamia dyrektora szkoły – dyrektor zawiadamia Wydział Społeczny UM;
- wzywa pomoc (pogotowie, policję, straż), jeśli potrzeba;
- uczniowi towarzyszy osoba interweniująca lub pedagog/psycholog (nie może zostać sam);
- zawiadamia wychowawcę i dyrektora szkoły o wynikach swojej oceny sytuacji (ryzyka);
- wychowawca powiadamia rodziców / opiekunów prawnych;
- powołany przez dyrektora Szkolny Zespół Kryzysowy dokonuje wyboru priorytetów działania uzależniając je od oceny sytuacji;
- zespół ustala strategię odpowiednią do uzgodnionych priorytetów;

Działania uprzedzające:

- zrobienie listy symptomów psychotycznych – zaproszenie specjalisty w tej dziedzinie, omówienie skuteczne metody reagowania;
- omówienie procedury na forum Szkolnego Zespołu Kryzysowego;
- zapoznanie się i udostępnienie innym „10 tez o schizofrenii” opracowanych przez Towarzystwo Psychiatryczne (WPA);
- sprawdzenie, jak skutecznie wezwać pogotowie ratunkowe w sytuacji zagrożenia zdrowia/ życia, także spowodowanego atakami psychozy;
- opracowanie listy teleadresowej lokalnych organizacji, placówek zajmujących się udzielaniem pomocy osobom chorym psychicznie.

Działania interwencyjne:

- osoba interweniująca nie pozostawia ucznia samego (reaguje spokojnie, łagodnie);
- bez rozgłosu przeprowadza ucznia w spokojne miejsce (gabinet lekarski, gabinet pedagoga);
- na ile to możliwe, nie rozpowszechnia w szkole informacji o zdarzeniu; informuje o zdarzeniu dyrekcję szkoły, wychowawcę, pedagoga/psychologa;
- zawiadamia pogotowie ratunkowe (999, 112)
- nie skupia się na rozstrzyganiu, czy to jest psychoza, czy nie – pozostawiamy to lekarzom.

Działania naprawcze:

- jeżeli uczeń wraca po leczeniu szpitalnym należy przygotować do tego klasę – np.: przeprowadzić zajęcia edukacyjne na temat: „Czym jest choroba psychiczna” (jeżeli fakt choroby jest ogólnie znany);
- jeżeli uczeń sobie tego nie życzy – nie informować klasy;
- wziąć pod uwagę skutki uboczne leczenia i choroby przy określaniu wymagań wobec ucznia;
- konsultować postępowanie z lekarzem oddziałowym, na którym leczy się uczeń, który to lekarz jednak nie musi udzielić informacji;
- udzielić elementarnego wsparcia rodzicom, w tym wskazać możliwość skorzystania z form pomocy dostępnych w PPP, Poradni Zdrowia Psychicznego, przyszpitalnych grupach wsparcia.

3.9. Procedura reagowania: incydent bombowy

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112. powiadomić dyrektora szkoły, który przeprowadza ewakuację i powiadamia odpowiednie służby; w przypadku nieobecności dyrektora nauczyciel prowadzący zajęcia podejmuje działania leżące w gestii dyrektora.

1.Symptomy wystąpienia zagrożenia

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne.

Zainteresowania i uwagi wymagają:

- rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób;
- pozostawione bez opieki przedmioty, typu: teczki, paczki, pakunki itp.;
- osoby wyglądające na obcokrajowców;
- osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku;
- samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach, tj. w pobliżu kościołów lub miejsc organizowania imprez masowych i zgromadzeń.

O swoich spostrzeżeniach informujemy: służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo obiektu lub Policję.

Zawiadamiając Policję należy podać następujące informacje: rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot); treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego; numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia; adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej; opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.

Wskazane jest uzyskanie od Policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.

2. Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego:

1. Do czasu przybycia Policji akcją kieruje administrator obiektu, terenu lub osoba odpowiedzialna za jego bezpieczeństwo.
2. Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
3. Po przybyciu Policji na miejsce incydem bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
4. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
5. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.
6. Pomieszczenia ogólnodostępne (korytarze, klatki schodowe, toalety, piwnice,) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują osoby wyznaczone lub służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
7. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić administratora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.
8. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
9. Po ogłoszeniu ewakuacji miejsce zagrożone należy opuścić, zabierając rzeczy osobiste.
10. Identyfikacja i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne Policji.

3. Zasady zachowania się po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia „bomby”:

1. Podczas działań, związanych z neutralizacją „bomby”, stosujemy się do poleceń policji.
2. Jak najszybciej oddalamy się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze informujemy o zagrożeniu jak największe grono osób, będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę.
3. Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji niezwłocznie udajemy się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniami administratora budynku lub wskazaniami upoważnionych osób.

Szkoła Podstawowa nr 17
im. Jana Brzechwy
ul. ks. E. Płonki 23, tel. 324717268
44-337 Jastrzębie-Zdrój
NIP 633-20-27-943 REG: 000728724

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Ewa Minakowska

Za zgodność
z oryginałem

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Ewa Minakowska